

tuiala mea, dacă nu voi căpăta vreo bursă de stat»¹. Este decis, în acest scop, să facă economii severe: «Voi renunța deci la orice petreceri și distracțiuni și voi trăi ca un călugăr»².

Cele zece scrisori, pe care le publicăm în *Anexe*³ (semnalate, în parte, la Sesiunea științifică a Universității București, din 1964⁴), conțin informații prețioase cu privire la anii studenției și profesoratului la Pomirila. Ele scot la iveală judecata matură, țelurile precise, pasiunea pentru carte, munca neobosită, sobrietatea, perseverența, energia, optimismul cu care viitorul savant a înfruntat greutățile vieții, cât și grija pentru cei rămași acasă, pentru părinții copleșiți de nevoi, pentru frații mai mici, toți în școli. Excepționalele sale însușiri, pregătirea temeinică făcută la Brașov și la Iași, continuată apoi în străinătate aveau să deschidă tinărului savant porțile primei universități din țară. La numai nouă ani după tentativa nereușită de a frecventa Universitatea din București, Ioan Bogdan inaugura în capitală cel dintâi curs de slavistică. V. Jagić, fostul său profesor de la Viena, întâmpina numirea cu cuvintele: «Bucureștii poate să fie mândru că posedă acum un reprezentant al filologiei slave, pentru care pot să-l invidieze multe universități austriace, mai ales însă universitățile ungurești»⁵.

Consacrarea definitivă pe plan internațional veni însă o dată cu proclamarea sa ca «doctor honoris causa» al universităților din Praga, Cracovia și Belgrad și cu alegerea sa ca membru al Academiei din Belgrad⁶.

ANEXE

I

Nr. 304 a. 1881/2

Testimonium maturitatis

Bogdanu Ioannes, mercatoris Ioannis filius, in urbe Brassó (Corona) in Transilvania natus anno 1864 die 25 Iulii, religione grec. orientalis, postquam studiorum, quae in gymnasiis tractari solent, cursum peregit et quidem primam usque octavam classem in gymnasio romano gr. orientali coronensi octo per annos tentamen, quo se maturum studiis academicis probaret, publice subiit die 26 Iunii/8 Iulii 1882.

Legibus et institutis scholasticis ad amussim

In tentamine autem, cui cum legitime subiecimus hos in singulis disciplinis progressus nobis probavit:

In doctrina religionis	praeclaros
In lingua latina.....	praeclaros
In lingua graeca	praeclaros
In lingua vernacula (romana)	praeclaros

¹ Scrisoare din 15 noiembrie 1885 (*Anexa X*).

² Scrisoare din 20 septembrie 1885 (*Anexa IX*).

³ Scrisorile se află în posesia noastră. Ne-au fost dăruite de Constanța Bogdan (născ. Duro), soția lui Ștefan Bogdan, fost profesor la Facultatea de farmacie din București. Sunt dintre cele mai vechi (perioada 1882–1885) descoperite pînă în prezent. Unele fragmente mai puțin semnificative au fost omise, marcindu-se acestea prin puncte de suspensie în paranteze drepte.

⁴ C. Boroianu, *La aniversarea a 100 de ani de la nașterea slavistului Ioan Bogdan*, comunicare susținută la 16 octombrie 1964 în cadrul Secției a XI-a, subsecția A — limbi slave.

⁵ I. Lupuș, *Ioan Bogdan în lumina unor fragmente din corespondența sa*, AAR, Mem. secț. ist., Seria III, tom. XXVII, Mem. 7 și extras, București, 1945, p. 4.

⁶ *Ibidem*, p. 42.